

**STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH**

w

Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym,

Szkole Podstawowej,

Branżowej Szkole I Stopnia,

oraz

Liceum Ogólnokształcącym

im. Świętej Siostry Faustyny w Krakowie

SPIS TREŚCI

PREAMBUŁA	3
Objaśnienie terminów używanych w dokumencie	5
Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację standardów	8
Zasady rekrutacji personelu.....	10
Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem placówki a wychowankami.....	11
Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy wychowankami.....	12
Procedury interwencji w przypadku podejrzenia lub zgłoszenia krzywdzenia wychowanki ..	13
Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych	18
Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku wychowanek	19
Upowszechnianie wiedzy o standardach ochrony małoletnich i szkolenia w zakresie tworzenia bezpiecznego środowiska	21
Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.....	23
Postanowienia końcowe	24
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	25

PREAMBUŁA

§ 1

„Pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im;
do takich bowiem należy królestwo Boże” (Mk 10,13)

1. Godność każdego człowieka, a szczególnie dziecka, objawiona w Ewangelii i strzeżona przez prawo kościelne i państwowe, stanowi źródło i gwarancję bezpieczeństwa każdej wychowanki przebywającej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, Szkole Podstawowej, Branżowej Szkole I Stopnia oraz Liceum Ogólnokształcącym im. świętej Siostry Faustyny w Krakowie.

Działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie, w duchu chrześcijańskiej odpowiedzialności i miłości bliźniego, jest dla nas szczególnym priorytetem. Wszyscy pracownicy naszej placówki są świadomi, że dzieci są pełnoprawnymi członkami społeczeństwa, z należnymi prawami i przysługującą im godnością. Dla wychowawców fundamentalne jest przesłanie Jezusa o ogromnej wartości przyjmowania wszystkich najmniejszych w Jego Imię. Jezus wskazuje dzieci jako wzór do naśladowania. Ich prostota i niewinność to przykład dla każdego ucznia Chrystusa (por. Łk 9,46-50).

2. Przyjmujemy moralną i prawną odpowiedzialność za ochronę wszystkich naszych podopiecznych i promowanie ich dobra. Pragniemy zapewnić im bezpieczne i przyjazne środowisko, w którym będą czuć się szanowani i doceniani w swoich działaniach. Opieka nad dziećmi i młodzieżą obejmuje troskę o ich integralny i pełny rozwój, dobro duchowe, intelektualne, psychiczne i fizyczne. Zgodnie z zasadami etyki i moralności chrześcijańskiej niedopuszczalne jest stosowanie przez członków personelu placówki wobec wychowanek przemocy, agresji, dyskryminacji i nietolerancji. Chcemy zapobiegać krzywdzie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Zachęca nas do tego Ewangelia, która ukazuje godność każdego człowieka jako kochanego przez Boga dziecka Bożego.

3. Niniejszy dokument określa normy i zasady sprzyjające budowaniu środowiska bezpiecznego i przyjaznego wychowankom. Pozwala on na monitorowanie i eliminowanie wszelkich zagrożeń, które zakłócałyby ich dobrostan duchowy, psychiczny i fizyczny. Bezpieczeństwo i ochrona przed wszelkimi formami przemocy, a zwłaszcza naruszania intymności i nietykalności cielesnej, są szczególnymi przedmiotami troski wszystkich pracowników ośrodka. Opisane w dokumencie standardy ochrony dzieci opierają się na aktualnym ustawodawstwie prawa państwowego. Uwzględniają również normy i przepisy prawa kościelnego.

4. Mamy świadomość, że wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za ochronę i wsparcie dzieci i młodzieży oraz za niezwłoczne podejmowanie działań w przypadku wszelkich podejrzeń lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że zagraża im bądź dzieje się krzywda. Pragniemy, by osoby szczególnie podatne na zranienie były chronione przed ewentualną krzywdą. Pragniemy realizować misję budowania kultury, która nie krzywdzi, a wspiera, nie rani, lecz uzdrawia. Pragniemy te cele realizować m.in. przez edukację wszystkich pracowników oraz innych osób mających kontakt z młodzieżą w naszej placówce, aby umieli dostrzegać niepokojące sygnały i potrafili adekwatnie na nie reagować.

5. W naszej placówce realizujemy zadanie jakie rozpoczęła nasza Założycielka Matka Teresa Potocka: „Naszym zadaniem jest otoczenie ich <wychowanek> atmosferą bezpieczeństwa i spokoju. Ukazujemy im Boga pełnego miłosierdzia, zachęcamy do ufności ku temu Dobremu Ojcu. W Domu Miłosierdzia uczymy je tak żyć, aby mogły mieć dla siebie samych szacunek i potrafiły szanować innych ludzi.”

§ 2

1. Niniejszy dokument „Standardy ochrony małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, Szkole Podstawowej Branżowej Szkole I Stopnia oraz Liceum Ogólnokształcącym im. świętej Siostry Faustyny w Krakowie” (zwany dalej standardami lub standardami ochrony małoletnich) stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia w placówce standardów ochrony małoletnich wynikającego z Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* (Dz.U. 2024 poz. 560).

2. Podstawy prawne standardów ochrony małoletnich:

- 1) Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
- 2) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- 3) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 4) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw;
- 5) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich;
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 7) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- 8) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego;
- 9) Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny;
- 10) Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego;
- 11) Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
- 12) Statut Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego, Branżowej Szkoły I Stopnia, Szkoły Podstawowej oraz Liceum Ogólnokształcącego im. świętej Siostry Faustyny w Krakowie

ROZDZIAŁ I

Objaśnienie terminów używanych w dokumencie

§ 3

- 1) placówka – Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy zwany „Ośrodkiem”, Szkoła Podstawowa, Liceum Ogólnokształcące, Branżowa Szkoła I Stopnia im. świętej Siostry Faustyny w Krakowie.
- 2) wychowanki – wychowanki ośrodka i uczennice szkół. Standardy dotyczą wychowanek małoletnich, a także osób pełnoletnich z uwzględnieniem przepisów prawa, które ich dotyczą. Zapisy standardów obejmują również dzieci niebędące wychowankami placówki, które znajdują się na jej terenie w przypadku okolicznościowych odwiedzin.
- 3) dziecko – każda osoba, która nie ukończyła 18. roku życia lub jest wychowanką placówki. Niniejsza Polityka ochrony dzieci dotyczy także pełnoletnich wychowanek. Za każdym razem, gdy w dokumencie pojawia się określenie „dziecko”, oznacza ono również pełnoletnią wychowankę placówki.
- 4) rodzice – rodzice wychowanek placówki. Należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów wychowanek oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad wychowankami.
- 5) pracownicy placówki, personel placówki – wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni placówki, chyba że wprost jest wskazane inaczej. Zapisy kierowane do pracowników placówki odnoszą się również do innych osób wykonujących w placówce działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi na innej podstawie niż umowa o pracę, np. na podstawie umowy cywilnoprawnej lub porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontariackich. Uwzględnia się zatem także m.in. wolontariuszy i praktykantów.
- 6) dyrektor – dyrektor szkół i Ośrodka,
- 7) „organ zarządzający jednostką systemu oświaty” w rozumieniu art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
- 8) zgoda rodzica/opiekuna prawnego dziecka – zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
- 9) krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Wyróżnia się formy krzywdzenia:
 - 1) przemoc fizyczna wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

- 2) przemoc psychiczna wobec dziecka to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a dorosłym, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in. relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy dorosłym a dzieckiem.
- 3) wykorzystywanie seksualne dziecka – włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.
- 4) wykorzystanie seksualne osoby małoletniej poniżej 15. roku życia: osoba małoletnia, która nie ukończyła 15. roku życia, nie ma zdolności prawnej do wyrażenia zgody na aktywność seksualną, dlatego obcowanie seksualne z taką osobą i inne czynności seksualne, a nawet namawianie do nich są zakazane, niezależnie od tego, czy dziecko było zmuszone czy dobrowolnie się na tę czynność zgodziło (zob. art. 200 Kodeksu karnego). Każdy obywatel (poza wyjątkami określonymi w ustawie), który uzyskał wiarygodną wiadomość o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na wykorzystaniu seksualnym osoby małoletniej poniżej 15. roku życia, ma obowiązek zawiadomienia organów ścigania – niewypełnienie tego obowiązku zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 3 (zob. art. 240 k.k.);
- 5) wykorzystanie seksualne osoby powyżej 15. roku życia: polskie prawo chroni przed przestępstwami w sferze seksualnej również osoby powyżej 15. roku życia, więc ochronie prawnej podlegają także starsze wychowanki. Zakazane jest doprowadzenie do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej, stosując przemoc, groźbę lub podstęp (zob. art. 197 k.k.). Karane jest także doprowadzenie do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej poprzez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia innej osoby (zob. art. 199 k.k.). Stosunkiem zależności jest na przykład relacja pomiędzy wychowawcą a wychowanką. Stąd relacje seksualne pomiędzy wychowawcami, a wychowankami należy uznać za zakazane. Ponadto surowo karane jest także wykorzystanie bezradności, upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej w celu doprowadzenia do czynności seksualnych (zob. art. 198 k.k.);
- 6) wykorzystanie seksualne rówieśnicze: zakazane jest wykorzystanie seksualne nie tylko ze strony osób pełnoletnich ale także przez inne wychowanki. Wyżej wymienione przepisy dotyczą także sytuacji przestępstwa popełnionego przez osobę małoletnią. Sprawca czynu zabronionego będącego przestępstwem podlega, co do zasady, pełnej odpowiedzialności po ukończeniu 17. roku życia, natomiast przed ukończeniem 17 lat odpowiada według zasad określonych w Ustawie o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

- 7) zaniechywanie dziecka to chroniczne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniechywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.
- 8) przemoc rówieśnicza (agresja rówieśnicza, bullying) występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (Internetu i urządzeń mobilnych). Ma miejsce wtedy, gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów), wykorzystanie seksualne (np. dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika), przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią.

11. osoba odpowiedzialna za Internet – wyznaczony przez kierownictwo placówki członek personelu, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie placówki oraz nad ich bezpieczeństwem w Internecie.

12. osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – wyznaczony przez kierownictwo placówki członek lub członkowie personelu sprawujący nadzór nad realizacją standardów.

13. osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń – członek lub kilku członków personelu cieszących się zaufaniem dzieci wyznaczony przez dyrektora placówki odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku (osoba pierwszego kontaktu). W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

14. osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji – dyrektor lub członek personelu wyznaczony przez dyrektora, odpowiedzialny za podejmowanie interwencji wewnątrz placówki i przed właściwymi organami lub instytucjami. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

15. osoba udzielająca wsparcia dziecku – osoba odpowiedzialna za opracowanie planu pomocy dziecku i monitorowanie jego realizacji.

16. rejestr interwencji – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający informacje o zgłoszeniu ze wskazaniem osoby zgłaszającej, osoby podejrzewanej o krzywdzenie (opiekun, członek personelu, inne dziecko, inna osoba), rodzaju podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, zgłoszenie do sądu rodzinnego) daty interwencji oraz dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb).

17. dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.

ROZDZIAŁ II

Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację standardów

§ 4

Każda osoba dorosła dopuszczona do działalności z wychowankami w placówce (czyli pracownik, praktykant, wolontariusz itp.) jest odpowiedzialna za realizację standardów ochrony małoletnich, udzielenie pomocy wychowankom i zainicjowanie interwencji

§ 5

1. W przypadku zgłoszenia, wykrycia bądź podejrzenia krzywdzenia wychowanki. W zależności od pełnionej funkcji poszczególni pracownicy realizują konkretne zadania mające na celu tworzenie bezpiecznej placówki.

2. Dyrektor Ośrodka i Szkół:

- 1) dba o tworzenie bezpiecznego środowiska w placówce i przestrzeganie standardów ochrony małoletnich;
- 2) wyznacza osoby odpowiedzialne za wdrożenie oraz realizację standardów ochrony małoletnich;
- 3) kontroluje przebieg działań prowadzonych w placówce;
- 4) przyjmuje zgłoszenie o możliwości popełnienia przestępstwa i wspólnie z kadrą wychowawczą weryfikuje zgłoszenia;
- 5) zawiadamia policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka;
- 6) zawiadamia sąd opiekuńczy, występuje z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną dziecka;
- 7) monitoruje działania organów państwowych w danej sprawie.

3. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony wychowanek:

- 1) dba o udostępnienie standardów w placówce i na stronie internetowej placówki;
- 2) przygotowuje personel placówki do stosowania standardów przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w standardach;
- 3) prowadzi ewidencję członków personelu placówki, którzy zapoznali się ze standardami przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w standardach
- 4) prowadzi rejestr interwencji, odpowiednio zabezpieczając dane wrażliwe,
- 5) dokonuje przeglądu, aktualizacji i ewaluacji standardów w porozumieniu i współpracy z dyrektorem, personelem placówki;
- 6) we współpracy z pedagogiem i psychologiem koordynuje działania profilaktyczne, szkolenia i warsztaty w zakresie tworzenia bezpiecznego środowiska i ochrony wychowanek przed krzywdzeniem.

4. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń (czyli pedagog, psycholog szkolny i osoba zaufania) lub inny pracownik placówki, który otrzyma zgłoszenie lub podejrzewa krzywdzenie wychowanek:

- 1) przyjmuje zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia wychowanki;

- 2) przyjmuje zgłoszenia o łamaniu kodeksów zachowań – niewłaściwym zachowaniu osób dorosłych bądź wychowanek;
- 3) w sytuacji podejrzenia przemocy wobec wychowanki udziela mu bezpośredniej pomocy, podejmując działania chroniące go przed dalszym krzywdzeniem;
- 4) przekazuje zgłoszenie osobie odpowiedzialnej za podejmowanie interwencji lub bezpośrednio dyrektorowi;
- 5) w przypadku przemocy rówieśniczej informuje osobę odpowiedzialną za podejmowanie interwencji;
- 6) gdy bezpośrednio zagrożone jest zdrowie lub życie wychowanki – w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie informuje policję.

5. Osoba odpowiedzialna za interwencję:

- 1) zasadniczo prowadzi interwencję w przypadku wykrycia lub podejrzenia krzywdzenia wychowanki (poza sytuacjami, kiedy dyrektor wyznaczy inną osobę do prowadzenia interwencji):
 - a) inicjuje i koordynuje interwencję mającą na celu wyjaśnienie sytuacji i udzielenie wsparcia wychowance,
 - b) współpracuje z osobami udzielającymi pomocy wychowance,
 - c) współpracuje z dyrektorem przy dokonywaniu zgłoszeń do organów zewnętrznych (zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, zawiadomienie sądu opiekuńczego, wnioski o wgląd w sytuację rodzinną dziecka),
 - d) w przypadku przemocy rówieśniczej podejmuje interwencję również wobec sprawcy przemocy, współpracując z psychologiem i wychowawcą w celu zastosowania odpowiednich środków wychowawczych;

6. Pedagog:

- 1) we współpracy z psychologiem koordynuje na terenie placówki wsparcie wychowanki, która doświadczyła krzywdzenia, a także jej rodziny:
 - a) opracowuje plan wsparcia wychowanki uwzględniający współpracę wewnątrz placówki z wychowawcą i psychologiem,
 - b) monitoruje wsparcie udzielane wychowance i – w zależności od potrzeb – modyfikuje plan wsparcia,
 - c) w razie potrzeby kieruje wychowankę i/lub jego rodziców do odpowiednich instytucji,
 - d) współpracuje ze specjalistami z poradni specjalistycznych, w których wychowanka może uzyskać pomoc i wsparcie,
 - e) prowadzi dokumentację dotyczącą udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

7. Psycholog:

- 1) wspiera pedagoga w prowadzeniu interwencji w przypadku krzywdzenia wychowanki;
- 2) uczestniczy w procesie wsparcia wychowanki i jego rodziny:
 - a) przeprowadza diagnozę wstępną,
 - b) oferuje wsparcie psychologiczne osobie pokrzywdzonej i jej rodzinie,
 - c) analizuje czynniki ryzyka krzywdzenia wychowanki i podejmuje działania profilaktyczne,

- d) współpracuje ze specjalistami z poradni specjalistycznych, gdzie wychowanka uzyskuje wsparcie;
- 3) udziela pomocy świadkom krzywdy, jeśli informacja o krzywdzie jest publiczna.
9. Instytucje, z którymi współpracuje placówka, a także inne ważne kontakty: **Załącznik 1.**

ROZDZIAŁ III **Zasady rekrutacji personelu**

§ 6

1. W celu zapewnienia bezpiecznego środowiska w placówce dyrektor zwraca szczególną uwagę na proces doboru wszystkich pracowników i innych osób dopuszczanych do jakiegokolwiek działalności z wychowankami w tym także wolontariuszy, stażystów i praktykantów. Stosuje przy tym obowiązujące przepisy prawne i dokładnie sprawdza kwalifikacje wszystkich osób, które będą pracowały bądź miały jakikolwiek kontakt z wychowankami.

2. Zgodnie z Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz Ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. Kartą Nauczyciela przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem osoby do jakiegokolwiek działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi placówki podejmuje następujące kroki:

- 1) sprawdzenie, czy osoba nie figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (w Rejestrze z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze);
- 2) wymaganie przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii; a w przypadku pracowników pedagogicznych zatrudnianych zgodnie z regulacjami Karty Nauczyciela przedstawienie informacji z Krajowego Rejestru Karnego, że osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) wymaganie wypełnienia oświadczenia zamieszczonego w **Załączniku 2** oraz w przypadku, gdy osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie lub w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwała w innym kraju niż Polska wymaganie dołączenia do niego odpowiedniej informacji z rejestrów karnych tych państw;
- 4) w przypadku zatrudniania pracowników pedagogicznych – sprawdzenie przez dyrektora, czy dana osoba nie znajduje się w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych;
- 5) przechowywanie uzyskanych dokumentów (informacji z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, informacji z Krajowego Rejestru Karnego, oświadczenia znajdującego się w **Załączniku 2** oraz informacji z rejestrów karnych innych państw) w formie wydrukowanej w aktach osobowych pracownika;

- 6) w przypadku, gdy placówka rozpoczyna współpracę z podmiotem zewnętrznym, którego pracownicy będą dopuszczeni do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich wychowanek, lub z opieką nad nimi, musi wprowadzić stosowne zobowiązania do umowy dotyczące:
 - a) potwierdzenia, że osoby zatrudnione przez ten podmiot zostały sprawdzone w rejestrach, o których mowa w § ust. 2 pkt 5,
 - b) stosowania się do przepisów prawa powszechnego oraz standardów postępowania mających na celu ochronę dzieci przed krzywdzeniem,
 - c) poświadczenia, że osoby zatrudnione przez ten podmiot przeszły wymagane przepisami prawa szkolenia w zakresie standardów ochrony dzieci.
3. W procesie rekrutacji i wdrożenia nowych pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych) lub dopuszczania do jakiegokolwiek działalności z wychowanekmi placówka podejmuje również dodatkowe działania, które przyczyniają się do większej ochrony wychowanek:
 - 1) przyjęcie przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do działalności z wychowanekmi oświadczenia, że osoba nie była skazana za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej, obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko niej żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie (**Załącznik 3**);
 - 2) poruszenie tematu tworzenia bezpiecznego środowiska w placówce podczas rozmów kwalifikacyjnych kandydatów na wszystkie stanowiska;
 - 3) przedstawienie standardów ochrony małoletnich obowiązujących w placówce i przyjęcie pisemnego potwierdzenia, że osoba się z nimi zapoznała (**Załącznik 4A**);
 - 4) w przypadku osoby jednorazowo dopuszczanej do działalności z wychowanekmi w placówce (np. w ramach prowadzenia warsztatów, prezentacji itp.) – przedstawienie najważniejszych elementów standardów ochrony małoletnich obowiązujących w placówce i przyjęcie pisemnego potwierdzenia, że osoba zapoznała się z kodeksem zachowań dla osób dorosłych zawierającym zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem placówki a wychowanekmi (**Załącznik 4B**). Nie jest konieczne w tym wypadku stosowanie zasad zawartych w punktach 2) i 3) niniejszego ustępu.

ROZDZIAŁ IV

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem placówki a wychowanekmi

§ 7

1. We wszystkich dziełach prowadzonych przez naszą placówkę postępujemy według wartości i nauki Kościoła katolickiego, szanując godność osoby ludzkiej. Tworzymy i podtrzymujemy środowisko, które minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia jakichkolwiek form przemocy lub wykorzystania dzieci. Naczelną zasadą wszystkich czynności jest działanie dla

dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Traktujemy dziecko z szacunkiem oraz uwzględniamy jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych placówki oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką placówki, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą dyrekcji placówki i/lub na jej terenie. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

2. Szczegółowy kodeks zachowań dla osób dorosłych znajduje się w **Załączniku 5**.

4. Znajomość i zaakceptowanie zasad bezpiecznych relacji pomiędzy personelem placówki a wychowankami (w tym kodeksu zachowań znajdującego się w **Załączniku 5**) są potwierdzone podpisaniem oświadczenia przez wszystkich pracowników placówki (**Załącznik 4A**). Takie oświadczenie podpisać muszą również wszystkie osoby niezatrudnione w placówce, które są dopuszczane do działalności z wychowankami (w przypadku osób jednorazowo dopuszczanych do działalności z wychowankami – **Załącznik 4B**).

ROZDZIAŁ V

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy wychowankami

§ 8

1. Placówka jest miejscem zapewniającym bezpieczeństwo wszystkim wychowankom, także w grupie rówieśniczej. Kierując się wartościami opisanymi w preambule, personel stara się przekazać wychowanką postawę szacunku wobec każdego człowieka, aby w relacjach międzyludzkich bliska im była ewangeliczna zasada: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).

2. Zasady bezpiecznych relacji między wychowankami poznali wszyscy pracownicy placówki, dzięki czemu mogą oni umiejętnie i adekwatnie do zaistniałej sytuacji reagować na każde niewłaściwe zachowanie czy przemoc.

3. Zasady bezpiecznych relacji zostały opracowane z uwzględnieniem specyfiki placówki oraz potrzeby przebywających w niej wychowanek. Zasady zostały zaprezentowane i udostępnione wychowankom w postaci papierowej na ogólnodostępnej gazetce oraz na stronie internetowej placówki. Wychowanki powinni przestrzegać zasad w placówce, w kontakcie bezpośrednim i wirtualnym.

4. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy wychowankami odbywać się będzie przynajmniej raz na dwa lata, a także po każdej sytuacji kryzysowej.

5. Zasady bezpiecznych relacji zostały opisane w kodeksie zachowań dla wychowanek oraz relacji wychowanki wobec pracownika w **Załączniku 6**.

ROZDZIAŁ VI

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia lub zgłoszenia krzywdzenia wychowanki

§ 9

1. Przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw innej osobie, naruszające jej prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie osoby krzywdzonej. Nie musi się wiązać z fizycznymi obrażeniami.

2. Podstawowe formy krzywdzenia zostały wymienione w §3 pkt 9 (rozdział I).

§ 10

1. Powzięcie podejrzenia, że wychowanka doświadcza przemocy, lub przyjęcie zgłoszenia o krzywdzie (od wychowanki, jej rodzica lub innej osoby będącej świadkiem) zobowiązuje osobę przyjmującą informację do sporządzenia notatki służbowej (**wzór w Załączniku 7**) i przekazania jej osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji.

2. Ustala się następujący sposób postępowania w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzwanie). Pracownik pedagogiczny:

- a) zdecydowanie, nie wdając się w dyskusję, przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec osoby krzywdzonej;
- b) rozdziela strony;
- c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
- d) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji,
- e) rozmawia z wychowanką, zwracając jej uwagę na niewłaściwe zachowanie.

§ 11

1. Ustala się następujący sposób postępowania w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego lub innych, uszkodzenie ciała, zdarzenia nadzwyczajne wg katalogu Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich itp.

Pracownik pedagogiczny:

- a) stanowczo, słownie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec osoby krzywdzonej;
- b) rozdziela strony;
- c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
- d) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji;
- e) udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia;
- f) powiadamia dyrektora placówki;
- g) wzywa pomoc medyczną – w razie konieczności;
- h) z zaistniałej sytuacji sporządza notatkę służbową i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji.

Dyrektor placówki:

- a) powiadamia rodziców sprawcy i osoby krzywdzonej o zaistniałym zdarzeniu;
- b) wysłuchuje strony;
- c) w przypadku zdarzenia powodującego uszkodzenie ciała wzywa policję;
- d) udziela upomnienia sprawcy zdarzenia;
- e) zapewnia osobie krzywdzonej i sprawcy pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- f) może zastosować środki przymusu bezpośredniego zgodnie z Ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
- g) powiadamia sąd rodzinny,

§ 12

1. W przypadku zachowań przemocowych stosuje się takie same zasady postępowania jak w sytuacji zachowań agresywnych o dużej szkodliwości.

- a) Wychowawca podejmuje działania uniemożliwiające dalszą agresję, samodzielnie lub z pomocą innych wychowawców odizolowuje sprawcę przemocy od osoby krzywdzonej.
- b) W przypadku okaleczeń lub innego uszczerbku na zdrowiu osobie krzywdzonej udziela się pierwszej pomocy przedmedycznej.
- c) Można zastosować środki przymusu bezpośredniego zgodnie z Ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, za zgodą dyrektora.
- d) Powiadamia dyrektora o zaistniałym zdarzeniu.
- e) Dyrektor powiadamia rodziców/opiekunów prawnych wychowanki będącej sprawcą przemocy, przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę dotyczącą okoliczności zdarzenia, w tym propozycję sankcji wobec sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy w Regulaminie Wychowanek.
- f) W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu wychowanki dyżurujący wychowawca powiadamia dyrektora, wzywa pogotowie ratunkowe i policję.

§ 13

Jeśli sprawcą krzywdzenia jest pracownik placówki

1. Kiedy pracownik placówki ośmiesza, dyskryminuje, stosuje mobbing podejmowane są następujące kroki:

- a) dyrektor placówki przeprowadza rozmowę z wychowanką w obecności pedagoga/psychologa. Ustala się plan pomocy dziecku, zapewniający mu bezpieczeństwo;
- b) dyrektor placówki przeprowadza rozmowę z pracownikiem i ustala kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz informuje o konsekwencjach niewłaściwego zachowania;
- c) ustalone kontrakty są wdrożone, a sytuacja monitorowana;
- d) w sytuacji wszczęcia postępowania przez organy ścigania pracownika należy odsunąć od pełnionych zadań do czasu wyjaśnienia sprawy.

- e) W sytuacji, kiedy zaplanowane działania nie przyniosły efektu, dyrektor placówki podejmuje w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Kodeksu pracy.
- f) W sytuacji podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka dyrektor placówki informuje pracownika placówki o posiadanej wiedzy ze zdarzenia oraz informuje o obowiązku złożenia zawiadomienia na policję lub do prokuratury.
- g) W przypadku popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka przez pracownika placówki dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.

§ 14

Jeśli sprawcą krzywdzenia jest osoba ze środowiska rodzinnego (w sytuacji urlopowania wychowanków pod opiekę rodziców)

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym wolność seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

2. W każdym przypadku należy przeprowadzić rozmowę z wychowanką oraz rodzicem, opiekunem, osobami ze środowiska rodzinnego (niekrzywdzającymi).

- a) Należy zawiesić urlopowanie do czasu wyjaśnienia sprawy.
- b) Należy powiadomić sąd rodzinny oraz, w razie konieczności, prokuraturę zgodnie z miejscem zamieszkania sprawcy.

§ 15

Jeśli pracownik personelu jest ofiarą przemocy (znieważenie, upokorzenie, przekroczenie granic fizycznych)

1. Należy podjąć opisane niżej działania:

- a) Pracownik personelu, który jest ofiarą przemocy ze strony wychowanek, nie powinien ukrywać tego faktu.
- b) Pokrzywdzony przekazuje informację psychologowi/pedagogowi/dyrektorowi/osobie zaufanej placówki o zaistniałym zdarzeniu związanym z agresją wychowanek. Pokrzywdzony pracownik sporządza notatkę służbową i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji.
- c) Dyrektor rozmawia z każdym sprawcą przemocy. Każda wychowanka ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny.
- d) Dyrektor placówki powiadamia o zdarzeniu: rodziców/opiekunów prawnych, sąd rodzinny
- e) Sprawcy zostają ukarani zgodnie z zapisami Regulaminu Placówki i Wychowanek.
- f) Jeśli została naruszona godność pracownika i zachodzi podejrzenie, że zostało złamane prawo, dyrektor składa na policji zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

2. Z każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik 8**. Karta znajduje się w rejestrze interwencji prowadzonym przez placówkę.
3. Każdą osobę, która w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych zapoznała się z informacją o krzywdzeniu małoletnich, zobowiązuje zachowanie poufności, czyli nieudostępnianie informacji osobom oraz podmiotom nieuprawnionym, niezaangażowanym w interwencję i wsparcie wychowanki.
4. Szczegółowe zasady dotyczące interwencji w przypadku zgłoszenia wykorzystywania seksualnego wychowanki znajdują się w **Załączniku 9**.

§ 16

Schematy procedur interwencji

§ 16 a

Schemat interwencji dla kadry pedagogicznej w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. wolontariusze, pracownicy organizacji/institucji oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem)

1. Podejrzewasz, że dziecko: doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała), wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie:
 - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - b) udziel pomocy przedmedycznej, o ile zachodzi taka konieczność;
 - c) w porozumieniu z dyrektorem wezwij pogotowie ratunkowe, o ile zachodzi taka konieczność; zawiadom policję (tel. 112 lub 997);
 - d) odsuń podejrzaną osobę o krzywdzenie od wykonywanych czynności do zakończenia postępowania;
2. Dziecko doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):
 - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - b) odsuń podejrzaną osobę o krzywdzenie od wykonywanych czynności do zakończenia postępowania.
3. Dziecko jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:
 - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - b) w porozumieniu z dyrektorem poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę. Złóż zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa;

§ 16 b

W przypadku gdy pracownik niepedagogiczny jest świadkiem krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. wolontariusze, pracownicy organizacji/institucji oraz inne

osoby, które mają kontakt z dzieckiem) oraz w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko (przemoc rówieśnicza)

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
2. Udziel pomocy przedmedycznej, o ile zachodzi taka konieczność;
3. Niezwłocznie zawiadom osobę odpowiedzialną za sprawowanie opieki nad wychowanką oraz dyrektora placówki.

§ 16 c

Schemat interwencji dla kadry pedagogicznej w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko (przemoc rówieśnicza)

1. Jeśli jako pracownik pedagogiczny podejrzewasz, że dziecko doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie:
 - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - b) w porozumieniu z dyrektorem przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc; oraz podejmij działania równoległe powiadom sąd rodzinny prowadzący postępowanie opiekuńcze dotyczące dziecka, policję/prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa;
2. Doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):
 - a) zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - b) w porozumieniu z kadrą wychowawczą przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze.

§ 16 d

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna

1. Podejrzewasz, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie:
 - a) sporządź notatkę służbową
 - b) w porozumieniu z dyrektorem poinformuj sąd rodzinny prowadzący postępowanie opiekuńcze dotyczące dziecka;
2. Dziecko jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:
 - a) w porozumieniu z dyrektorem poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę. Wyślij zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa;
3. Dziecko doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- a) zadbać o bezpieczeństwo dziecka;
- b) w porozumieniu z dyrektorem podejmij działania zmierzające do wyjaśnienia sprawy, przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym
- c) powiadom sąd rodzinny prowadzący postępowanie opiekuńcze nad dzieckiem (wstrzymaj urlopowanie);

ROZDZIAŁ VII

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

§ 17

1. W placówce jest wyznaczona osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci. Do jej obowiązków należą:
 - a) zabezpieczenie sieci internetowej placówki przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania; aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb;
 - b) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje kierownictwu, które aranżuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
2. W przypadku dostępu pod nadzorem pracownika placówki, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik placówki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas zajęć.
3. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych na temat bezpiecznego korzystania z Internetu. Powinny znajdować się one przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.
5. Na terenie placówki są jasno ustalone zasady korzystania z sieci oraz czas, który podopieczni mogą spędzać przy komputerach, telefonach.
6. Wychowawca czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas zajęć. Komputery są tak ustawione, aby wychowawca mógł na bieżąco monitorować treści oglądane przez dzieci i młodzież.
7. W sytuacji korzystania z prywatnych urządzeń wychowawca ma obowiązek kontroli treści oglądanych bądź udostępnianych przez podopiecznych.
8. Internet udostępniany w formie wi-fi jest zabezpieczony hasłem.
9. Korzystanie z Internetu odbywa się z poszanowaniem praw autorskich.

10. Na terenie placówek obowiązuje zakaz stosowania jakichkolwiek form przemocy, w tym cyberprzemocy.
11. Personel placówki ma obowiązek natychmiastowego reagowania na różnego typu niepokojące sygnały dotyczące korzystania z urządzeń mobilnych i komputerów stacjonarnych przez dzieci.

§ 18

Reagowanie w przypadku wykrycia krzywdzenia wychowanki w cyberprzestrzeni, bądź kontaktu ze szkodliwymi treściami w Internecie

1. Placówka reaguje na każdą sytuację krzywdzenia wychowanki w cyberprzestrzeni bądź jego kontakt ze szkodliwymi treściami w Internecie. Podejmowane są działania adekwatne do każdej sytuacji. Stosuje się przy tym obowiązujące przepisy prawa, m.in. w zakresie ochrony wizerunku, ochrony przed wykorzystaniem seksualnym i cyberprzemocą. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu sprawa jest zgłaszana na policję lub do prokuratury.
2. Interwencja w placówce prowadzona jest zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale VII. Działania koordynuje osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji. Zależnie od sytuacji może być włączona również osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie.
3. Z każdej sytuacji krzywdzenia wychowanki w cyberprzestrzeni bądź kontaktu ze szkodliwymi treściami sporządza się notatkę i zabezpiecza materiały dokumentujące sytuację. Nie powinno się przysyłać materiałów wrażliwych bądź naruszających intymność osób drogą mailową, lecz zapisać na zabezpieczonym nośniku danych przechowywanym w bezpiecznym miejscu. Dowody wskazujące na naruszenie prawa przekazuje się niezwłocznie policji.
4. Placówka powiadamia rodziców wychowanki skrzywdzonej bądź mającej kontakt z treściami szkodliwymi.
5. W przypadku, gdy sprawcą jest wychowanka, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powiadamia jej rodziców oraz inicjuje odpowiednie działania wychowawcze i dyscyplinujące.
6. Każde zdarzenie analizuje się pod kątem potrzeby podjęcia odpowiednich działań edukacyjnych i profilaktycznych z wychowankami, aby coraz bardziej uwrażliwiać ich na temat bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.
7. W razie potrzeby informuje się rodziców o możliwości usunięcia nielegalnych, kompromitujących lub krzywdzących materiałów z Internetu. W tym celu można uzyskać pomoc na stronach internetowych: dyzurnet.pl lub stopncii.org. Przypomina się również o istniejącym w uzasadnionych przypadkach prawie do bycia zapomnianym wynikającym z unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych.

ROZDZIAŁ VIII

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku wychowanek

§ 19

1. W placówce zapewnione są standardy ochrony danych osobowych dzieci i młodzieży zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Utrwalanie, przetwarzanie, używanie, publikowanie wizerunku wychowanka znajdującego się na zdjęciu, rysunku, nagraniu bądź na jakimkolwiek nośniku jest dokonywane rozważnie i ostrożnie.

2. Uzyskiwana jest pisemna zgoda rodziców na wykorzystanie wizerunku ich dziecka. Wychowanki oraz ich rodzice zostają poinformowani o celu i sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań, o sposobach ich przechowywania i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.

§ 20

Zasady dotyczące ochrony danych osobowych wychowanek.

1. Dane osobowe wychowanek podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie RODO.

2. Dane osobowe wychowanek są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

§ 21

1. Pracownik placówki jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania ich w ramach wykonywanych czynności zawodowych z tytułu sprawowania bezpośredniej opieki nad dzieckiem.

2. Pracownik placówki nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi oraz nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego rodzicach/ opiekunach prawnych.

3. Pracownik placówki nie może udzielać informacji dotyczących sprawy dziecka lub jego rodziców/opiekunów mediom, nawet wówczas, gdy jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

4. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia placówki. Decyzję w tej sprawie każdorazowo podejmuje dyrektor placówki. Wybrane pomieszczenie placówki, w celu realizacji materiału medialnego, jest utrwalane w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających tam dzieci i innych osób.

5. Pracownik placówki może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający jego identyfikację.

§ 22

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Placówka uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

2. Pracownikowi placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka.

3. W celu uzyskania zgody opiekuna dziecka na utrwalanie wizerunku dziecka, pracownik placówki może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody.

Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, np. zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, bez wyraźnego oznakowania (opisu) identyfikującego konkretne dziecko, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
5. Upublicznienie przez pracownika placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna prawnego dziecka.
6. Przed utrwaleniem wizerunku dziecka należy dziecko oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. umieszczony zostanie na stronie internetowej placówki w celach promocyjnych).

§ 23

Podstawowe wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, filmy)

1. Podczas utrwalania wizerunku dzieci należy przestrzegać następujących zasad:
 - a) wszystkie dzieci muszą być ubrane;
 - b) zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
2. Należy upewnić się, że fotograf lub osoba filmująca nie spędza czasu z dziećmi, ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
3. Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały, dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

§ 24

Podstawowe wytyczne dotyczące publikowania wizerunków dzieci

1. Publikując wizerunek dziecka, należy przestrzegać następujących zasad:
 - a) używaj tylko imion dzieci; nie ujawniaj zbyt wielu szczegółów dotyczących dzieci, np. ich miejsca zamieszkania czy zainteresowań;
 - b) zapytaj dziecko o zgodę na wykorzystanie jego wizerunku;
 - c) zawsze poproś o zgodę rodziców/opiekunów dziecka i poinformuj wszystkich zainteresowanych o tym, gdzie i w jaki sposób zamierzasz wykorzystać wizerunek dziecka;

ROZDZIAŁ IX

Upowszechnianie wiedzy o standardach ochrony małoletnich i szkolenia w zakresie tworzenia bezpiecznego środowiska

§ 25

1. W placówce zostały wprowadzone standardy ochrony małoletnich. Dotyczą one wychowanek, każdego pracownika pedagogicznego i niepedagogicznego, a także wszystkich podejmujących działalność z wychowanekami z upoważnienia placówki. Obowiązujące zasady powinny być znane wszystkim osobom związanym z placówką. Prowadzone będą również regularne szkolenia z zakresu ochrony dzieci i młodzieży dla pracowników placówki, zwłaszcza nowo zatrudnianych, a także dla rodziców i samych wychowanek.

§ 26

Sposób udostępnianie standardów ochrony małoletnich i ich publikacja

1. Obowiązujące w placówce standardy ochrony wychowanek są powszechnie dostępne, aby każdy pracownik, rodzic i wychowanek wiedział, w jaki sposób dzieci są chronione przed przemocą oraz do kogo należy się zwracać o pomoc w przypadku doznania jakiegokolwiek krzywdy.
2. Standardy są dostępne w wersji pełnej, wydrukowanej w placówce dostępne w sekretariacie. Wersja skrócona, przeznaczona dla wychowanek, jest wywieszona w placówce na gazetce obok biblioteki oraz są dostępne na każdej grupie wychowawczej. Standardy są zamieszczone również na stronie internetowej placówki.
3. Standardy ochrony małoletnich będą zaprezentowane rodzicom. Będą one również każdorazowo udostępniane rodzicom podczas przyjęcia do placówki.
4. Co najmniej raz na dwa lata standardy będą poddawane ocenie w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
5. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów dba o to, aby powyższe postanowienia były realizowane.

§ 27

Szkolenia pracowników, praktykantów i wolontariuszy

1. Szkolenia całego personelu mają prowadzić do zapewnienia bezpieczeństwa wychowanek w placówce. Sposobem realizacji tego celu są następujące elementy:
 - 1) szkolenia dla wszystkich pracowników w zakresie obowiązujących zasad ochrony wychowanek przed krzywdzeniem, dostosowane do zakresu pełnionej przez nich funkcji w placówce, przynajmniej raz w roku;
 - 2) szkolenie dla nowo zatrudnianych pracowników dotyczące profilaktyki przemocy wobec wychowanek i obowiązujących w placówce standardów ochrony wychowanek;

§ 28

Włączenie rodziców

1. Współpraca z rodzicami jest istotną płaszczyzną w dążeniu do ochrony wychowanek.

2. Przynajmniej raz w roku szkolnym zostaną przeprowadzone działania edukacyjne dla rodziców, np. w formie warsztatów lub prelekcji, w zakresie wybranego aspektu związanego z tematem tworzenia bezpiecznego środowiska oraz ochrony dzieci i młodzieży przed przemocą.

ROZDZIAŁ X

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

§ 29

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich dokonuje raz na dwa lata ewaluacji standardów, w tym celu przeprowadza się ankietę. Weryfikuje się również ich zgodność z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Zmiany mogą być zaproponowane również przez pracowników, małoletnich i rodziców.
3. Dyrektor placówki zasięga opinii rady pedagogicznej w sprawie wprowadzenia zmian w standardach ochrony małoletnich i podejmuje decyzję odnośnie do ich zatwierdzenia. Zmiany zostają wprowadzone przez dyrektora i zakomunikowane społeczności placówki. Nowa wersja standardów zostaje wywieszona w placówce i opublikowana na stronie internetowej.

ROZDZIAŁ XI

Sankcje karne przewidziane za nieprzestrzeganie standardów przez pracowników placówki

§ 30

1. Jeśli zgłoszenie dotyczy podejrzenia krzywdzenia ze strony pracownika placówki, podejmuje się środki dyscyplinarne zgodne z obowiązującym prawem. Do czasu wyjaśnienia sprawy pracownik podejrzewany o krzywdzenie wychowanki będące czynem zabronionym w rozumieniu prawa polskiego zostaje odsunięty od wszelkich form kontaktu nie tylko z pokrzywdzoną wychowanką, ale także z pozostałymi wychowankami. W innych sytuacjach dyrektor podejmuje działania dyscyplinarne zgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi w placówce.
2. Jeśli oskarżenia o krzywdzenie wychowanki okażą się bezpodstawne, pracownik placówki zostanie niezwłocznie przywrócony do pełnienia swoich dotychczasowych obowiązków. W takim wypadku przedsięwzięte zostaną przez dyrektora wszelkie środki, aby zaistniała sytuacja nie odbiła się negatywnie na sytuacji pracownika, pod adresem którego skierowane zostały bezpodstawne zarzuty. Gdyby podejrzenie popełnienia przestępstwa i odsunięcie od pełnienia obowiązków dotyczyło dyrektora, wówczas przywrócenie mu dobrego imienia należy do organu prowadzącego placówkę.
3. Jeżeli pracownik placówki dopuścił się wobec wychowanki innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji (lub dyrektor) powinna zbadać wszystkie okoliczności zdarzenia. Należy wysłuchać wychowankę, osobę podejrzewaną o krzywdzenie oraz ewentualnych innych świadków tej sytuacji. W zależności

od ustaleń dyrektor powinien powziąć odpowiednie środki zaradcze, np. upomnienie słowne, karę dyscyplinarną, z rozwiązaniem stosunku pracy włącznie.

4.. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez placówkę, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy wydać tej osobie zakaz wstępu na teren placówki, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

Rozdział XII

Postanowienia końcowe

§ 31

1. Standardy ochrony małoletnich zostały skonsultowane z pracownikami. Zostały zatwierdzone przez dyrektora w dniu 24.06.2024 r. i obowiązują od dnia 15.08.2024 r.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik 1 Ważne kontakty i instytucje świadczące pomoc
- Załącznik 2 Oświadczenie
- Załącznik 3 Oświadczenie o niekaralności za przestępstwa na szkodę małoletniego
- Załącznik 4a Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich
- Załącznik 4b Oświadczenie o zapoznaniu się z kodeksem zachowań dla osób dorosłych
- Załącznik 5 Kodeks zachowań dla osób dorosłych zawierający zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem placówki a wychowankami
- Załącznik 6 Kodeks zachowań zawierający zasady bezpiecznych relacji pomiędzy wychowankami placówki
- Załącznik 7 Notatka służbowa z przyjęcia zgłoszenia przemocy wobec wychowanki
- Załącznik 8 Karta interwencji
- Załącznik 9 Ochrona prawna wychowanek przed różnymi formami przemocy seksualnej oraz przebieg interwencji w przypadku zgłoszenia wykorzystywania seksualnego wychowanki

ZAŁĄCZNIK 1
WAŻNE KONTAKTY I INSTYTUCJE ŚWIADCZĄCE POMOC

1. Dane teleadresowe instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo dzieci oraz mogących udzielić pomocy

Opieka zdrowotna

NAJBLIŻSZY SZPITALNY ODDZIAŁ RATUNKOWY DLA DZIECI (SOR)

Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie, Wielicka 265, 30-663 Kraków, tel. 12 658 13 84

WSPÓŁPRACUJĄCY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

NZOZ Kraków Południe, ul. Juliana Ursyna Niemcewicza 7, 30-424 Kraków, tel. 12 265 40 00

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA W OKOLICY

Szpital św. Rafała ul. Adama Bochenka 12, 30-693 Kraków, tel. 12 629 88 00

Policja

NAJBLIŻSZY KOMISARIAT POLICJI

Komisariat Komisji V w Krakowie, ul. Jana Zamoyskiego 20/22, 30-523 Kraków,
tel. 47 835 29 16

Sąd rejonowy – wydział rodzinny i nieletnich

WŁAŚCIWY SĄD REJONOWY

Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze w Krakowie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, ul. Przy Rondzie 7, 31 - 547 Kraków, tel. 12 619 63 20

2. Dane teleadresowe instytucji sprawujących nadzór nad placówką

ORGAN PROWADZĄCY

Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia ul. Żytnia 3/9, 01-014 Warszawa,
tel. 22 636 23 25

Nadzór pedagogiczny

KURATORIUM OŚWIATY

ul. Szlak 73, 31-153 Kraków, tel. 12 448 11 10

3. Dane teleadresowe innych instytucji wspierających dzieci i młodzież

Rzecznik Praw Dziecka

RZECZNIK PRAW DZIECKA

ul. Chocimska 6, 00-791 Warszawa

Telefon kontaktowy: 22 583 66 00

e-mail: rpd@brpd.gov.pl

Centrum Ochrony Dziecka, Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

CENTRUM OCHRONY DZIECKA

ul. Kopernika 26

31-501 Kraków

e-mail: cod@ignatianum.edu.pl

telefon kontaktowy: 785 032 106 lub telefon do biura COD: 785 042 123

Fundacja Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski

BIURO FUNDACJI ŚWIĘTEGO JÓZEFA KEP

Skwer Kardynała Stefana Wyszyńskiego 6; 01-015 Warszawa

Telefon kontaktowy: 504 795 357 (pn.-pt. w godz. 8.30-16.30)

e-mail: kontakt@fsj.org.pl lub dział prewencji/szkoleń: prewencja@fsj.org.pl

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

FUNDACJA DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ

ul. Mazowiecka 12/25; 00-048 Warszawa

telefon kontaktowy: 22 616 02 68

e-mail: biuro@fdds.pl

4. Telefony zaufania

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – Rzecznik Praw Dziecka: **800 12 12 12**

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę: **116 111**

Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę: **800 100 100**

ZAŁĄCZNIK 2
OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie.*
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak” to proszę wpisać państwo
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach* .
4. Proszę wpisać państwo/ państwa:
.....
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*
6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi : tak/nie*.
7. Oświadczam, że prawo państwa
nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie*.
8. Oświadczam, że w państwie nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie*.
9. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu Karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia** .

.....
(miejscowość, data)

.....
(czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

****art. 233 KK [Falszywe zeznania]**

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za falszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa falszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia falszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

- 1) falszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,*
- 2) sprawca dobrowolnie sprostuje falszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.*

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa falszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 3

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO

Ja,
(imię i nazwisko)

o numerze PESEL..... oświadczam, że nie byłem(-am)
skazany(-a) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa
z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....
(miejscowość, data)

.....
(czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 4A

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH

Ja,
(imię i nazwisko)

zam.
(adres zamieszkania)

oświadczam, że zapoznałem się ze Standardami ochrony małoletnich w Młodzieżowy Ośrodku Wychowawczy, Szkole Podstawowej, Liceum Ogólnokształcącym i Branżowej Szkole I Stopnia im. Świętej Siostry Faustyny w Krakowie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(miejscowość, data)

.....
(czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 4B

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z KODEKSEM ZACHOWAŃ DLA OSÓB DOROSŁYCH

Ja,
(imię i nazwisko)

zam.
(adres zamieszkania)

oświadczam, że zapoznałem się z Kodeksem zachowań dla osób dorosłych zawierającym zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem ośrodka a wychowankami stanowiącym Załącznik 5 do Standardów ochrony małoletnich w Młodzieżowy Ośrodku Wychowawczy, Szkole Podstawowej, Liceum Ogólnokształcącym i Branżowej Szkole I Stopnia im. Świętej Siostry Faustyny w Krakowie. Zobowiązuję się do przestrzegania Kodeksu zachowań dla osób dorosłych oraz innych zasad ochrony małoletnich, które zostały mi przedstawione.

.....
(miejscowość, data)

.....
(czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 5
Kodeks zachowań dla osób dorosłych
zawierający zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem placówki,
a wychowankami

1. Relacje personelu z wychowankami

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

2. Komunikacja z dziećmi

W komunikacji z dziećmi:

- zachowuj cierpliwość i szacunek;
- słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji;
- nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ, nie obrażaj dziecka. Nie krzycz na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub innych dzieci;
- nie ujawniaj informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci (wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej);
- podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania;
- szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe;
- zadbaj o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych członków personelu, kiedy prowadzisz aktywności z dziećmi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z dzieckiem sam na sam, zawsze powiadom o tym inne osoby z personelu oraz poinformuj, w którym dokładnie miejscu będziesz przebywać z dzieckiem;
- nie zachowuj się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Nie używaj wulgarnych słów, gestów i żartów, nie czyń obraźliwych uwag, nie nawiązuj w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz nie wykorzystuj wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie odpowiedzialnej za procedurę interwencji i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

3. Działania z dziećmi

W kontaktach z dziećmi:

- doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
- unikaj faworyzowania dzieci;
- nie nawiązuj z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani nie składaj mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę;
- nie utrwalaj wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych;
- nie proponuj dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również nie używaj ich w obecności dzieci;
- wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dziecka przez członka personelu lub członka personelu przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji;
- jeśli jesteś ich świadkiem, reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

4. Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwoju, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

- nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka;
- nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny;
- zawsze należy umieć wyjaśnić swoje działania;
- nie należy angażować się w brutalne zabawy fizyczne oraz w aktywności, które przekraczają intymną sferę dziecka;
- należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy

reagować z wyczuciem, ale stanowczo, i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic;

- kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji;
- podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku.

5. Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie Twoich obowiązków.

- Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefony służbowe – komórki grupowe).
- Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, należy o tym poinformować dyrektora.
- Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/ opiekunów.

6. Bezpieczeństwo online

- Należy mieć świadomość cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także własne działania w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których można spotkać podopiecznych, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których się korzysta. Jeśli profil pracownika placówki jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w jego cyfrową aktywność.
- Nie wolno nawiązywać kontaktów z dziećmi znajdującymi się pod opieką placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

ZAŁĄCZNIK 6

Kodeks zachowań

zawierający zasady bezpiecznych relacji pomiędzy wychowankami placówki oraz relacji wychowanki wobec pracownika

1. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby:

- 1) Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- 2) Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- 3) Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy koleżanek/pracowników.
- 4) Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- 5) Masz prawo do zabawy i relacji z każdą wychowanką, ale pamiętaj, że nie zawsze inna wychowanka ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
- 6) Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań i rozmów.

2. Zasady komunikacji między wychowankami oraz między wychowankami i pracownikami:

- 1) Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/pracowników.
- 2) Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- 3) Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
- 4) Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
- 5) Stosuj formy grzecznościowe.
- 6) Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

3. Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni:

- 1) Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
- 2) Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- 3) Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
- 4) Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku koleżanek i pracowników Ośrodka bez ich wyraźnej zgody.
- 5) Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

4. Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie:

- 1) Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany, wykluczony z grupy.
- 2) Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie koleżanki/pracownika naruszającej integralność fizyczną.

- 3) Szanuj przestrzeń intymną koleżanek/pracowników. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- 4) Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj koleżanek/pracowników.
- 5) Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach i innych osobach bliskich koleżanek/pracowników, nauczycielach czy innych dorosłych osobach.
- 6) Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- 7) Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- 8) Nie narażaj siebie i innych wychowanek/pracowników na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu tak fizycznemu, jak i psychicznemu.
- 9) Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu koleżanek/pracowników.
- 10) Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

5. Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy:

- 1) Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- 2) Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- 3) Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
- 4) Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- 5) Chronь intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- 6) Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- 7) Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
- 8) Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- 9) Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- 10) Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- 11) Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

6. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:

- 1) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę.
- 2) Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- 3) Zadbaj o odpowiednie miejsce i czas na rozmowę.
- 4) Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- 5) Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałaś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałaś jej komunikat.
- 6) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- 7) Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- 8) Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc nauczyciela, wychowawcę, pedagoga, psychologa lub dyrektora. Nie zostawiaj nierozwiązanego konfliktu.
- 9) Nie bądź obojętna, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym pracownika ośrodka.

ZAŁĄCZNIK 7

NOTATKA SŁUŻBOWA Z PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA PRZEMOCY WOBEC WYCHOWANKI

1. Data i godzina zgłoszenia	
2. Dane wychowanki pokrzywdzonej, której dotyczy zgłoszenie	
3. Dane osoby zgłaszającej	
4. Forma krzywdzenia, miejsce, okoliczności towarzyszące	
5. Świadkowie	
6. Podjęte działania przed przekazaniem zgłoszenia osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji	

.....
data, imię i nazwisko (czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 8
KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko wychowanki		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba składająca zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez wychowawcę, pedagoga, psychologa:	Data	Działanie
5. Rozmowa z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanki	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa b) Zawiadomienie sądu rodzinnego c) Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące zgłoszenia krzywdzenia (nazwa organu, do którego zgłoszono krzywdzenie, data zgłoszenia)		
8. Wyniki zgłoszenia interwencji: (działania organów wymiaru sprawiedliwości, o ile placówka otrzymała informacje)	Data	Działanie

ZAŁĄCZNIK 9

Ochrona prawna wychowanek przed różnymi formami przemocy seksualnej oraz przebieg interwencji w przypadku zgłoszenia wykorzystywania seksualnego wychowanki

1. Po przyjęciu zgłoszenia o wykorzystywaniu seksualnym wychowanki należy działać bez zwłoki.

Wykorzystanie seksualne przez inną wychowankę

1. W sytuacji powzięcia informacji o ewentualnym wykorzystaniu seksualnym wychowanki przez inną wychowankę należy:

- a) oddzielić sprawcę od osoby krzywdzonej, zapewniając bezpieczne warunki dla obu stron;
- b) jeżeli doszło do wykorzystania seksualnego z udziałem dziecka poniżej 15. roku życia, należy powiadomić prokuraturę adekwatną do miejsca wystąpienia czynu o ewentualnym popełnieniu przestępstwa;
- c) nie dopuścić do kontaktu sprawcy z osobą krzywdzoną;
- d) zapewnić opiekę medyczną, psychologiczną i właściwe oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze zarówno dla osoby krzywdzonej, jak i dla sprawcy;
- e) powiadomić policję, sąd rodzinny, opiekunów prawnych/rodziców.

Wykorzystanie seksualne przez pracownika placówki

1. W sytuacji powzięcia informacji o ewentualnym wykorzystaniu seksualnym wychowanka przez wychowawcę lub innego pracownika placówki należy:

- a) oddzielić sprawcę od osoby krzywdzonej, zapewniając bezpieczne warunki dla obu stron;
- b) przeprowadzić rozmowę wspierającą z wychowanką (osobą krzywdzoną) w warunkach zapewniających poczucie bezpieczeństwa;
- c) odsunąć pracownika od wykonywanych zadań w trybie natychmiastowym, do czasu wyjaśnienia sprawy;
- d) jeżeli doszło do wykorzystania seksualnego z udziałem dziecka poniżej 15. roku życia, należy powiadomić organy ścigania, prokuraturę adekwatną do miejsca wystąpienia czynu o ewentualnym popełnieniu przestępstwa;
- e) zapewnić opiekę medyczną, psychologiczną i właściwe oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze dla osoby krzywdzonej;
- f) powiadomić sąd rodzinny, opiekunów prawnych/rodziców.

2. Jeśli ze zgłoszenia wynika, że krzywda może się powtórzyć w najbliższym czasie, trzeba temu bezzwłocznie przeciwdziałać. Należy natychmiast zawiadomić dyrektora i w porozumieniu z nim podjąć kolejne kroki. Zawiadomić rodziców (a w przypadku gdy krzywdę zadaje jeden z nich, należy skontaktować się z rodzicem niekrzywdzącym) oraz wezwać policję, a później podejmować kolejne czynności.

3. Jeżeli poinformowanie rodzica jest sprzeczne z dobrem wychowanki lub niemożliwe, odstępuje się od tego i najpierw wzywa policję. Jeśli drobna zwłoka nie zagraża osobie pokrzywdzonej, wszelkie czynności można skonsultować z dyrektorem i innymi kompetentnymi osobami (psychologiem lub pedagogiem). Należy wraz z nimi przygotować spotkanie z rodzicami, a następnie dyrektor powinien dokonać zgłoszenia do odpowiednich organów państwowych.

3. Jeśli istnieje podejrzenie wykorzystania seksualnego osoby małoletniej poniżej 15. roku życia (zob. art. 200 Kodeksu karnego mówiący o obcowaniu płciowym lub innej czynności seksualnej wobec osoby małoletniej poniżej 15. roku życia, udostępnianiu takiej osobie treści pornograficznych lub prezentowaniu wykonania czynności seksualnej), prawo nakłada obowiązek niezwłocznego powiadomienia stosownych organów (zob. art. 240 k.k.). Taki obowiązek istnieje również w przypadku podejrzenia zaistnienia gwałtu dokonanego wspólnie z inną osobą, gwałtu wobec małoletniego poniżej 15. roku życia, gwałtu wobec wstępnego, zstępnego, przysposobionego, przysposabiającego, brata lub siostry lub gwałtu ze szczególnym okrucieństwem (art. 197 par. 3-5 k.k.), a także w przypadku wykorzystania bezradności, upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej w celu doprowadzenia do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej (art. 198 k.k.).